

„Svetlo svieti v tme, ale tma Ho nepohltila“(J 1,5)

Svetlo Pravoslávia

SPOLOČENSKO -DUCHOVNÝ OBČASNÍK

pre stredné Slovensko

číslo 26, rok 2010

Drahí bratia a sestry v Christu,

Veľký pôst je už za nami a my sme sa mohli aj tento rok spoločne radovať zo Svätej Paschy Christovej. Určite mi dajú mnohí za pravdu, že pôst má pre dušu aj pre telo človeka blahodarné účinky. No abba Isidóros hovoril: „že svojím pôstom sa nemáme nad nikoho vyvyšovať! K čomu to postenie je, ak sme na to namyslení? Človeku totiž viac prospieva jesť v pôste mäso, než sa nafukovať a byť pyšný.“

Nedá mi, aby som v úvodníku nespomenula nášho drahého brata v Christu Juraja Tajboša, ktorý nás v čase tohto pôstu navždy opustil. Jeho smrť nás zaskočila, pretože sme ho mali veľmi radi. No verím, že tak, ako sa modlil za nás v tomto živote, tak sa bude za nás modliť aj vo večnosti. Štyridsiaty deň po jeho smrti, keď sa rozhoduje, či duša ide do neba, alebo do pekla, pripadol presne na deň sv. Paschy a to je veľký dar od Boha.

Christos vstal z mŕtvych!

Christos voskrese!

V Pravde vstal z mŕtvych!

Voistinu voskrese!

Listy valaamského starca schiigumena Jána

Tridsiatyôsmy list, 24. 1. 1949

Teší ma, že sa snažíš o jediné na potrebu, snaž sa len neuhasiť ducha. Manželský zväzok Ťa nesmie zarmucovať, lebo je požehnaný Bohom, ale snažte sa, jeden druhého ťažkosti znášajte, aby ste naplnili Christov zákon. Nech vás poučí Pán!

Samozrejme, svet si vyžaduje svoje: námahu, trampoty a starosti, ináč to ani nemôže byť, ale ak pri tom pamätáme na Boha – to ti postačí; podľa mienky svätých Otcov je modlitba alebo pamätanie na Boha tým istým. Ak si nájdeš chvíľku čas, bolo by dobre prečítať si niečo v evanjeliu, v listoch apoštolov a porozmýšľať o tomto súčasnom stave – o plači v živote, o smrti, o budúcom živote. Pane, zmiluj sa nad nami!

Strašné je na to čo i len pomyslieť, nemá to konca. Aj keď tu je to niekedy veľmi ťažké, my všetci biedni stonáme pod ťarchou rôznych starostí, ktoré sa tiež menia, ale tam nebude žiadnych zmien.

*„Bojíš sa každej nedôstojnosti a množstva porušení“. Nezabúdaj, že Pán náš Isus Christos prijal naše telo a bol dokonalým človekom (bez hriechu), nie pre spravodlivých, ale pre hriešnikov. Sláva, Pane, Tvojmu milosrdenstvu, Pán pozná naše choroby, dal nám liek pokánia. Podľa zákona duchovného vedenia, čím viac človek napreduje v duchovnom živote, tým viac sa vidí hriešnym. Svätý Peter Damaský píše: **„Keď človek v sebe uvidí hriechy ako morského piesku, je to znakom uzdravenia“**. Pri týchto pocitoch zúfalstvo nemá miesto, lebo duša sa naplňa dojatím a láskou k všetkému žijúcemu na zemi. Blahoslavení sú ľudia, ktorí dosahujú takýto stav, ktorý sa dáva Bohom za hlbokú pokoru a nazýva sa stavom bez vášní.*

Tridsiatydeviaty list, 5.3.1949

Christos medzi nami!

Je dobre niekedy si pripomenúť svoje predchádzajúce hriechy, lebo z toho sa rodí pokora, ale keď pri spomienke na predchádzajúce hriechy padáme do zúfalstva, vedz, že tu sa nepriateľ zjavne snaží pohoršiť dušu, nepočúvaj ho, upokoj sa, nemäť sa, nezarmucuj sa, ale snaž sa modlitbou odohnať takéto pohoršujúce myšlienky. Svätý Duch cez proroka Ezechiela hovorí: „ak sa hriešnik odvráti od svojich hriechov, nebudú sa mu počítať jeho hriechy“. Pán nechce smrti hriešnika. Preto ži pre rodinu, buď múdra, ako had, a krotká, ako holubica. O svojom vnútornom živote mlč, lebo Ťa nepochopia. Ak sa tvoj muž niekedy potkne, pretrp to, nezarmucuj sa, ale zo srdca sa modli, spomeň si, veď aj Ty sa potkýnaš.

Vo svojich modlitbách stále na vás myslím, a prosím vás, nezabúdajte vy na mňa v tých vašich. Nech Pán svojou milosťou pomôže vám a vašim skutkom.

Štyridsiaty list, 30.3.1949

Píšeš, že neladíš s duchovnom. „Niečoho nemáš dostatok, pravdepodobne viery, alebo lásky k Pánovi“. Nepriateľ ľudského pokolenia Ťa zarmucuje, dieťa, nepočúvaj ho, máš lásku a vieru v Boha a Tvoje obavy nie sú správne, lebo sú z Tvojej domýšľavosti. Ži tak, ako žiješ, veľa sa nezamýšľaj, ako vidím pozoruješ sa a želaš si napraviť sa, a takéto želanie je polovica spásy, čo viac chceš (potrebuješ)?

Načítala si sa svätotcovských kníh a nedokážeš ich chápať, a preto sa trápiš: máš rozum – je potrebné uvažovať a rozmýšľať v podmienkach života. V duchovnom živote sú tri stupne: začiatovníci, pokročilí a dokonalí.

Vedz, že Ty si začiatovníčka a kdesi sa štváraš medzi pokročilých ba až dokonalých: upokoj sa, snaž sa pamätať na Boha a Pán Ti pomôže.

Štyridsiaty prvý list, 3.8.1949

Christos medzi nami!

...Potrebuješ pokoj, aby si sa mohla venovať čítaniu. Ži ako žiješ, a snaž sa prispôbiť životu tak, ako plyní. Nediv sa tomu, že X. nechápe Lestvičníka: žije vonkajším životom, o vnútornom živote nemá ani poňatia, preto sa aj tak o Lestvici vyjadril.

Na proskomidii môžeme za živých (zdravie) spomínať aj luteránov v nádeji, že ich Božia blahodať privedie k pravoslávii. Ale za zosnulých ich na proskomidii už nespomíname, pretože zomreli v nepriateľstve s pravoslávím, a o záhrobnom živote sa nepatrí súdiť nám, Božie súdy sú pre nás hriešnych nedosiahnuteľné (nepochopiteľné).

Štyridsiaty druhý list, 9.8.1949

Dostal som Tvoj list aj so 100 rubľami. Peniaze som dal na monastier, a list posielam X. A. Tebe služobníčka Božia neradím sa veľmi sužovať pre svoje krstňa a považovať ho už za mŕtve. Pán náš Isus Christos zišiel z neba k nám na zem a prijal ľudské telo nie kvôli spravodlivým, ale kvôli hriešnym. Farizeji prísne dbali o dodržiavanie zákonov, ale sami ich nedodržiavali, a preto nemohli Isusa Christa prijať (pochopiť), ako pravého Boha, naopak prenasledovali Ho a odsudzovali hovoriac: „že je priateľom hriešnikov, lebo je a pije s mýtnikmi“, dokonca Ho pokúšali aby Ho odsúdili, preto k Nemu priviedli odsúdenú hriešnicu; Pán jej odpustil (Jn 8, 3-11).

Vedz, že nie sme múdrejší, ako Šalamún a krotkejší, ako prorok Dávid, ani horlivejší, ako apoštol Peter. V Biblii si pozri jedenástu kapitolu v Prvej knihe

kronickej; tiež jedenástu kapitolu v Druhej knihe kráľovskej a evanjelium podľa Matúša dvadsiatu šiestu kapitolu, štyridsiaty piaty verš. Hľa, takto Pán, pre svoje milosrdenstvo miluje a odpúšťa hriešnikom, aj Ty samotná si hriešna, a svoje krstňa chceš karhať; aj bez Teba má ťažkosti, a Ty jej ich chceš sťažiť ešte viac. Svätí Otcovia sa k hriešnikom obracali veľmi milostivo, hovorili: „ak uvidíš hriešnikov, prikri ich svojím odevom, chod' ďalej, a neodsudzuješ ich“.

Mnoho príkladov by som mohol uviesť zo Svätého Písma, alebo svätých Otcov, ale myslím si, že postačí Ti to, čo som už napísal. Spomeň si na svoje mladé roky, ako ťažko Ti vtedy bolo zdržať sa podobných prirodzených hriechov. Teraz, keď si už staršia zabudla si na svoje predchádzajúce roky, a k tomu ešte prísne odsudzuješ mladých. Modli sa za ňu, správaj sa k nej najláskavejšie ako vieš, s takýmto správaním nezhrešíš. Posielam jej 500 mar., prosím Ťa daj jej ich. Privolávam na vás Božie požehnanie, s láskou v Christu.

Štyridsiaty tretí list, 18.9.1949

O kypení v Tvojom srdci, musíš podrobne preskúmať príčinu Tvojho kypenia. Sama seba nazývaš biednou, nikde sa nehodiacou, áno, si taká; ale pozoruj sa, ak niekto hovorí tvojimi slovami, čo vtedy cítiš?

Po smrti X. si pociťovala strach. No nebolo to pre jej nie náklonnosť k Tebe. Svätá Cirkev verí: že duša zosnulého tri dni putuje po všetkých miestach, kde žila, a keď prišla k Tebe, pocítila si strach. Ty sa obávaš, aký koniec očakáva Teba; samozrejme je to strašné zomierať, strach zo smrti je pre ľudí typický. Lestvičník píše v šiestom slove, tretej kapitole o pamätaní na smrť, že zúfalosť a zarmútenosť pochádzajú od nepriateľa, nepočúvaj jeho vnuknutia, v Pateriku si prečítaj na konci stodvadsiatej šiestej kapitoly poučenia starcov, ktorých mená sú pre nás neznáme.

Pravoslávni bohoslovci o špiritizme rozhodne povedali, že je to „démonsky jav“. Apoštol Pavol povedal: „Samotný satan na seba berie podobu anjela svetla“. O démonských zjaveniach v podobe anjelov si prečítaj v tých istých poučeniach svätých starcov v kapitolách 110, 134, 135 a 136, 158.

Akože potom môžeš veriť, že sa Ti zjavila X. Toto je zjavná démonská lešť. Ak sa diabol môže zjavovať v podobe Spasiteľa, anjelov a svätých, znamená to, že sa môže zjaviť aj v akejkoľvek inej podobe, jediné v čom sa nedokáže zjaviť, je podoba svätého kríža, prečítaj si o tom u svätého Varsanofija 413. odpoveď.

Nech Ťa ochraňuje Pán, moje duchovné dieťa.

Pravoslávna rodina

Jeden z najvážnejších bojov, ktoré musíme uhrat' v Cirkvi v dnešnom svete, je udržanie našich detí ako aktívnych pravoslávnych kresťanov. Veľmi často sa tvária, že o Cirkev nemajú žiaden záujem. Či ich môžeme nejako motivovať, aby sa zafascinovali nasledovaním Christa a každodenným životom podľa zásad Pravoslavia? Existuje spôsob, hoci vyžaduje veľa posvätenia a námahy, ale nesie so sebou veľkú hodnotu.

„Keď som mal 8 rokov, zomrela moja mama, - hovorí otec Peter E. Gillquist zo Santa Barbary v Kalifornii (USA). – Otec sa neskôr oženil druhýkrát, a ja som si stále viac uvedomoval, ako mi chýba mama. Vtedy som sa rozhodol, že ak by som mal mať v živote len jednu vec, tak by som chcel mať dobré manželstvo a

rodinu. Toto som dal nad vzdelanie, kariéru,

spoločenské postavenie. Spolu s mojou ženou sme sa rozhodli posvätiť náš život Christovi a naším spoločným krédom boli slová, ktoré sme spolu vypočuli na prednáške o manželstve v kolégiu St. Paul: „**Raz, keď stanem pred súdom Božím ako otec, mojím cieľom je mať svoju ženu a deti pri sebe, i povedať: „Pane, tu som. Všetci sme tu – Mary, Steve, John – všetci sme pred Tebou“.**

Počas kolégia, seminára i 45 rokov manželstva moja túžba mať veľkú rodinu a celú ju priviesť do Kráľovstva Božieho sa nikdy nezachvela. S manželkou sme sa snažili o zdravé manželstvo a snažili sme sa byť nábožnými rodičmi a starými rodičmi. Chcem rozpovedať o cieľoch, skrze ktoré sme spolu vďaka milosti Božej vybudovali našu rodinu na základoch Christa a Jeho Cirkvi.

Prvou zásadou je ROBIŤ TAK, ABY SA TVOJA RODINA PRE TEBA STALA PRIORITOU

Okrem Božieho Kráľovstva má byť najdôležitejším pre nás naša rodina. Ak chceme, aby naše rodiny boli kresťanské, pravoslávne, naši manželia (-ky), naše deti, musia byť pre nás najvyššou prioritou, hneď po Christovi a Jeho Cirkvi.

Pre veriaceho človeka Christos a Cirkev vždy stoja na prvom mieste, o tom jasne hovorí Písmo, sv. otcovia, náš liturgický život, veď len koľkokrát počas jednej liturgie „sami seba, jeden druhého i celý náš život Christu Bohu“ odovzdávame. Náš vzťah s Bohom stojí na prvom mieste, a za ním je naša rodina. Ako rodičia si musíme jasne povedať, že v návale práce, nášho sociálneho a spoločenského života a nad všetkými vecami, ktoré sa bijú o náš čas, prioritou musia byť naše rodiny. Počas prvých rokov nášho manželstva, - hovorí otec Peter, - som pracoval pre organizáciu „Campus Crusade for Christ“. Neskôr som pracoval 3 roky na Memphiskej univerzite, potom 11 rokov vo firme Thomas Nelson Publishers v Nashville. V každom čase zúril boj v rovnováhe medzi prácou a rodinou. Chcel by som povedať, že je ľahké vyhrať, ale

bohužiaľ nie je. Nemôžem povedať, koľkí priatelia a známi, ktorí boli kresťanmi, stratili svoje rodiny, pretože - ako sami priznali - kariéra sa v ich živote dostala na prvé miesto. Boli iba stále neprítomnými mamami a otcami, ktorých zožrala vlastná práca. Počas celej svojej práce som viac než polovicu času strávil na cestách. Raz mi napadlo ako vyriešiť problém mojej ustavičnej neprítomnosti doma - začal som brať stále na cesty jedno z mojich detí. Práve tieto cesty boli miestom najlepších a najkrajších chvíľ medzi mnou a mojimi šiestimi deťmi - plné plodných rozhovorov o živote, Bohu, viere, stvorení... Ak sú vaše dni plné povinností a práce, skúste nájsť cestu odškodnenia pre vaše deti, rodinu. **Je potrebné „zablokovať“ trochu času pre nich, inak ich stratíte.** Jednoducho, keď niekto volá, stačí vedieť povedať: - Vieš, práve mám schôdzku. Môžem sa s tebou stretnúť zajtra. - **Ak chceš zachrániť svoju rodinu, musí sa stať tvojou prioritou.**

Druhou zásadou je HOVORIŤ SVOJIM DEŤOM O BOŽEJ VERNOSTI

V knihe Deuteronomium hovoril Mojžiš synom Izraela o význame dodržiavania Božích prikázaní. Tu tiež priamo hovorí rodičom a starým rodičom: „**Daj pozor na seba a maj sa na pozore, aby si nezabudol na to, čo videli tvoje oči, aby počas tvojho života, nič z toho nezapadlo v tvojom srdci; ale snaž sa to všetko odovzdať svojim synom a vnukom**“ (Dt 4, 9). Možno, že si rodičom, ktorý vo svojom živote neskôr prišiel ku

Christovi, a nie celkom dobre si postupoval v duchovnej výchove svojich detí, ktoré majú dnes už svoje vlastné rodiny. Teraz máš rovnakú šancu so svojimi vnúčatami! - hovorí otec Peter. - Táto možnosť však neznamená, že sa staneš rodičom svojich vnukov. Ale, čo môžeš urobiť pre nich, je povedať im o tom, čo Boh urobil pre teba, - ako povedal Mojžiš. **Porozprávaj sa s nimi a hovor im skutočné príbehy o vernosti Božej, kedy Boh vstúpil do tvojho života a o Jeho milosrdenstve voči nám.** Mojžiš nám ďalej vysvetľuje akú hodnotu majú tieto rozhovory, pripomína nám to, čo mu povedal Hospodin: „**Nech počujú Moje slová a naučia báť sa Ma po všetky dni, čo budú žiť na zemi; i nech to naučia svojich synov**“ (Dt 4,10). **Deti, ktoré sú dobre naučené načúvať Božiemu slovu, to isté naučia svoje deti.**

Základnú vec, ktorú sme sa snažili robiť ako rodina, bolo spoločné chodenie do chrámu v nedeľné dopoludnie. Dokonca aj počas bojov v čase dospievania našich detí nebolo pochybností, čo robíme v nedeľu ako rodina. V čase, keď moje najstaršie deti prechádzali pubertou, som ešte nebol kňazom, ale bez ohľadu na to, naša rodina bola každú nedeľu v chráme. Aj keď sme boli niekde na ceste, tak sme do chrámu šli tam, kde sme boli. Vedel som, že **keď budem „zdolávať zákruty“ so svojimi deťmi, to isté budú oni robiť so svojimi. Lenže, ak ja dopustím na kompromis, oni pôjdu ešte ďalej.** Takže tento bod nebol nikdy predmetom diskusie., a vďaka Bohu, všetkých šesť našich detí žije s Cirkvou, sú pravoslávni, takisto ako ich manželia a našich sedemnásť vnúčat. A všetci sú v nedeľné ráno v chráme. V rovnakom duchu sme sa snažili udržať v našej rodine modlitbu. Keď boli deti malé, čítali sme každý večer biblické príbehy. Spolu sme sa modlili. Keď deti podrástli, povzbudzovali sme ich, aby sa modlili vlastné večerné modlitby. Chcejúc stať sa skutočne pravoslávny, opreli sme sa o cirkevný kalendár. Počas pôstu pred Christovým Narodením i vo

Veľkom pôste sme každodenne v čase večere čítali pasáže Sv. Písma. Takýmto spôsobom rodina zakúsila „duchovnú diétu“, ktorú odporúča v tomto čase Cirkev. Počas zvyšku roka sme k stolu zasadali po modlitbe a blahoslovení, a často sa naše stretnutia pri stole menili na hlboké náboženské rozhovory. Keď mal ktokoľvek z nás nezodpovedanú otázku, otvárali sme Písmo a učili sa tomu, čo nám vravel Boh. Ukázalo sa, že rytmus cirkevného kalendára nám dával pozitívnu rovnováhu.

Na podstave o. Peter Gillquist, O rodine; Orthodoxytoday.org.

Prebraté z časopisu Prameň, 7/2009

Pravoslávne kresťanstvo a alternatívna medicína

„A hlavne to zdravie, pán farár, hlavne to zdravie, na ničom inom už nezáleží.“ Tieto slová som počúval často, hlavne od starších ľudí. Zdravie je hodnotou, ktorá môže svojím významom zacloniť máločo, dnes snáď jedine úspech v podnikaní, ale mnohí i tu dávajú nakoniec prednosť tomu zdraviu - zvlášť po nepríjemných životných skúsenostiach. Tradičná úcta k lekárom je previazaná a niekedy i nahradzovaná úctou k osobám, ktorí sa liečením zaoberajú inak, prírodne, úspešnejšie. Či aspoň diagnostikou. Snáď to súvisí s nedôverou v chemoterapiu pre jej vedľajšie účinky, snáď so všeobecným trendom návratu k prírode, nechutou k pretechnizovanej civilizácii a útekem pred ňou (často ale len po medzu základného pohodlia, ktoré táto civilizácia produkuje). Stáva sa tiež, že osoba lekára v sebe spája klasické medicínske vzdelanie a prax s náukami a praktikami ľudových liečiteľov.

V mysli ľudí, inšpirovaných v značnej miere menovanými prostriedkami, býva bežná lekárska prax porovnávaná s alternatívnymi postupmi, u ktorých môžeme nie raz vidieť i duchovný rozmer. Dokonca ho môžeme označiť za to podstatné, čo obsahuje, k čomu je starostlivosť o

zdravie len vstupnou branou, lebo v oblasti duchovnej, ako vieme, existujú i hodnoty prevyšujúce zdravie.

Aké by to bolo krásne, keby sme mohli počúvať: „A hlavne tú spásu, pán farár, hlavne tú spásu, to je dnes to najdôležitejšie.“ Ale pretože to nepočúvame príliš často, a pretože zdravie je hodnota natoľko dôležitá, že je opradená gloriolou nevyhnutnosti, pretože sa často v alternatívnych systémoch „duchovnej medicíny“ zdravie spojuje s prospechom duchovným, je nevyhnutné, aby sme ako pravoslávni kresťania vedeli rozlišovať (ostatne ako vo všetkom

inom) medzi dobrým a zlým. Lebo tak, ako sa niekedy, v nevypočítateľnej Prozreteľnosti Božej, platí telesným zdravím za spásu duše, tak sa zase v mnohých vypočítavých besných náukách platí večnou spásou za zdravie smrteľného tela (respektíve - platí sa stratou spásy za navrátenie strateného zdravia).

Alternatívna medicína je oblasť veľmi zložitá a rôznorodá. Nedá sa priamo povedať, „je dobrá“ alebo „je zlá“. Je lepšie, a dokonca nevyhnutné, pýtať sa zvlášť na každú jednotlivou cestu, ktorá sa k alternatívnej medicíne priraduje. Určite nepoznám všetky metódy, postupy a cesty a ani ich v budúcnosti nespoznám. Ale aspoň o niekoľko základných, o ktorých sa najviac hovorí, sa chcem zmieniť. Ešte pred tým všetkým musím povedať, že pravoslávny kresťan, ktorý nie je nepriateľom kresťanov klasických, ani alternatívnych, sleduje predovšetkým svoju špecifickú duchovnú cestu, ktorej súčasťou môže byť z Božieho zámeru i choroba- osteň v tele (ktorým trpel i svätý apoštol Pavel a Pán nevyhovel jeho prosbe, aby bol svojej choroby- ktorú nazýval ostňom - zbavený). I on však môže mať - z toho Božieho zámeru - otvorenú cestu k uzdraveniu, a to v prvom rade v svätej sviatosti pokánia, v modlitbách Cirkvi, v presvätej Eucharistii. Pokiaľ sa kresťan chce obrátiť na pomoc napríklad i alternatívnej medicíny, mal by poznať, čomu môže dať svoju dôveru a čoho sa vyvarovať.

Najbežnejšou formou alternatívnej medicíny bude asi **bylinkárstvo**. Liečivá sila rastlín je obdivuhodná, rovnako ako jeho znalosť a umenie správnej aplikácie. Liečivé rastliny sú i v našich krajoch známe oddávna a aspoň dve, tri bylinky pozná, alebo užíva, snáď každý.

Inou kapitolou je potom **homeopatia**, ktorá, svojimi koreňmi siaha až k Hippokratovi, bola založená v dobe modernej chudobným lekárom z minulého storočia Hannemanom. Jedná sa v nej o riedenie produktov živočíšneho, rastlinného, či minerálneho pôvodu, ktoré, keby boli podávané vo väčších dávkach, vyvolali by u zdravého subjektu presne tú chorobu, ktorá pacienta sužuje. Ak sú však podávané vo vysoko zriedených roztokoch, „naštartujú“ v tele špecifické obranné mechanizmy a pôsobia tak na túto chorobu liečivo.

Tieto medicínske postupy nie sú snáď samy o sebe duchovne nebezpečné, pokiaľ nie sú spájané s okultnými praktikami, ako sú - astrológia, numerológia, kabalistika, magnetizérstvo, či radiostéza, s nimi však boli a sú spájané bohužiaľ veľmi často. Pripomeňme len v súvislosti s bylinkárstvom dobu renesančnú ktorá bola návratom západnej Európy k pohanskej antike, vo filozofii, mytológii i okultných praktikách. Vo veci homeopatie nie je bez zaujímavosti informácia, že jej zakladateľom bol údajne slobodomurár. Dnes sa nachádza v rukách ľudových liečiteľov a iných duchovných partizánov všetko, čo sa dá nejako použiť, teda i menované alternatívne cesty. Každý, kto smeruje k ľuďom, zaoberajúcimi sa týmito liečebnými alternatívami, by mal teda dobre vedieť, o akého

konkrétneho človeka sa vlastne jedná. Homeopat musí byť samozrejme vyštudovaným lekárom. Pokiaľ by som si však mal vybrať, dal by som osobne prednosť bylinám.

Ďalší spôsob liečenia, ktorý si získal popularitu, je **akupunktúra**. Jedná sa, tak hovoriac, o „dovoz“ z ďalekého orientu, taoistického prostredia, ktoré učí o nutnosti zachovávaní rovnováhy medzi dvoma protikladnými princípmi vo vesmíre i v tele. Akupunktúra predostiera náuku o určitých bodoch ľudského tela (ktoré sa dajú zistiť i elektrickým meraním), medzi nimi prúdi v tele určitá energia. Choroba je spôsobovaná porušenou rovnováhou tejto energie v jednej, či viacerých častiach tela; je vlastne reakciou, upozorňujúcou na vnútornú nerovnováhu. Terapia spočíva v tom, že sa porušená rovnováha

obnovuje nabudením, či oslabením určitých bodov pomocou mechanického stlačenia (akupresúra), vpichov ihlami, slabých elektrických šokov, či bodového zahrievania alebo laserovej iskry. (Môžeme snáď tu zaradiť i metódu **Reiki**, ktorá sa síce k akupunktúre nehlási, ale pochádza z podobného prostredia - lamaistickej sekty, jej iniciátori a popularizátori sa hlásia ku kresťanstvu - a pracuje pomocou dotykov na podobnom princípe). Je otázkou, nakoľko je s touto terapiou zviazané duchovné prostredie, z ktorého vzišla. Myslím si, že oddeliť ho od nej je možné iba teoreticky, nie však v skutočnosti. Podľa mňa je neprospešné otvoriť sa tejto ceste alternatívnej medicíny, nehľadiac ku skutočnosti zmienenej už vyššie, že totiž priame okultné praktiky sa často spoja i s týmito orientálnymi terapiami.

Ako sa pomaly blížíme k **mágii**, ktorá je studnicou alternatívnych terapií, zastavme sa ešte u **sugescii**, resp. u **hypnózy**. Je užívaná zvlášť v psychológii, ale tiež k liečeniu fyziologických problémov. Hypnotický spánok sa líši od normálneho. V prirodzenom spánku je človek zbavený vôle i ďalších psychických funkcií, ktoré však zostávajú vzhľadom k pôvodnému stavu zachované vo svojom celku. Určitá bdelosť je tu trvale prítomná a psychická súdržnosť nie je príliš oslabená. Naproti tomu pri sugescii je subjekt úplne v moci hypnotizéra, resp. sily, ktorá v ňom, či skrze neho, pôsobí. Vzhľadom k tomu, že sú preukázané niektoré následky tohto pôsobenia i po hypnóze - traumatické stavy, úzkosti a pod., je možno povedať, že táto sila nielen pôsobí, ale čoho sa raz mohla zmocniť, toho sa nerada vzdáva. Myslím, že tu sa už dostávame na prah bezprostredného démonského pôsobenia, ktoré môže vyústiť až v posadnutosť. Neznamená to ale, že pokiaľ nie sú dôsledky zla tak viditeľné, je všetko v poriadku. Každé jednotlivé otvorenie sa inej vôli, nech je akékoľvek krátkodobé, a možno ani nemienené vážne, je krokom do zajatia. Človeka obdaroval slobodnou vôľou Hospodin, a

sám ju šetrí do tej miery, že ho nenúti ani ku spáse, pokiaľ sa človek svojou vôľou stavia proti. Besi ale nemôžu a nechcú rešpektovať vôľu človeka, oni ju musia najskôr oslabiť, či oklamať, aby ju potom mohli ovládnuť. Pokiaľ sa on svojej vôli pri hypnóze (či ako špiritistické médium) sám vzdáva a dá ju k dispozícii, je to ten najväčší dar, ktorý besom mohol venovať a jeho najväčšie nešťastie, ktoré si mohol privodiť.

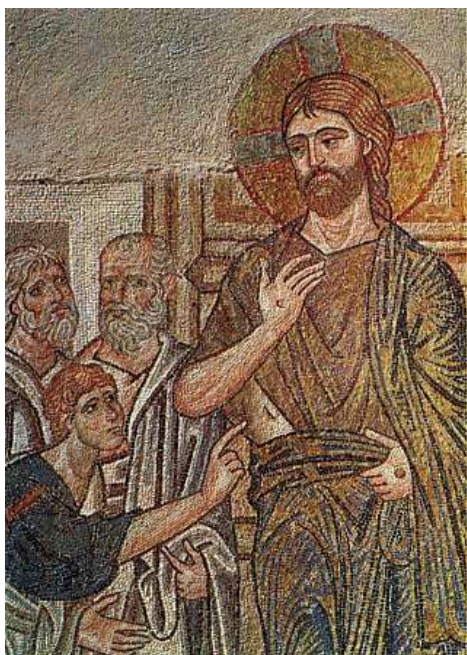
V podstate rovnaká je situácia tam, kde si niekto zahráva s oným druhom mágie, ktorý je všeobecne a moderne nazývaný **psychotronikou**, **biotronikou**, či jednoducho **ľudovým liečiteľstvom**. Ak som dotiaľto čerpal predovšetkým z odbornej literatúry, teraz môžem hovoriť z vlastnej skúsenosti, teda nie len z teórie, ale i z praxe. Či sa už jedná o diagnostiku, či terapiu, či sa liečiteľ považuje za kresťana, unitára, či ateistu sú v hre sily naozaj temné, ktoré pripravia človeka o dar spontánnej radosti, skutočnosť prekryjú akoby neviditeľnou temnou tkaninou; dušu navštevujú smútky, ktoré nemajú žiadne opodstatnenie, a telo slabne. Namiesto pokory človek rastie v pýche, namiesto odovzdanosti Bohu (ktorý je väčšinou chápaný neosobne, tak komu tak aká odovzdanosť), narastá sebaistota. Celý život sa odohráva v akomsi podvedomom strachu. I keď liečitelia pôsobia na povrch vyrovnané, pokojné, zdrojom toho je práve len oná sebaistota, vedomie a skúsenosť, že vládnu silami nadprirodzenými, že majú svoje dokonalejšie poznanie a vyššiu cestu. Je to klam páchaný na ľudoch i na vlastnej duši, ktorej skutočný pokoj chýba.

Nebude snáď od vecí, keď uvediem, že môj prvý „mister“ v oboru psychotroniky, keď som za ním vtedy prišiel s trasúcimi sa kolenami a očakávaním vecí veľkých, mi hneď v úvode na rovinu povedal, že svoje schopnosti získal od diabla. Ale potom dodal, aby som sa nebál, že sa už diabla zbavil, ale schopnosti mu už zostali. A ja som veril, že sa zbavil Zlého (*v pravoslávnych modlitbách je diabol nazývaný - „Ľstivý“*) i a napriek tomu mu schopnosti zostali, pretože som veriť chcel. A v tom je jadro celej veci. Keby som to posudzoval nezaujate, možne by mi to bolo podozrivé, ale ja som to posudzoval zaujate. Bol som vskutku zaujatý, a viac, než zaujatý. Bol som fascinovaný. S prehľadom a povýšenosťou som prechádzal všetky varovania prichádzajúce od ľudí okolo mňa i z môjho vlastného srdca. S povýšenosťou a s nadhľadom. Pretože to, čo sa človeku otvára, čím môže vládnuť a pomáhať druhým (v mojom prípade to ale boli drobnosti), čím môže podľa vlastného presvedčenia budovať sám seba, to dáva človeku skutočne povýšený nadhľad a pocit súcitnej, či láskavej nadržanosti. Dokiaľ sa neohlási ríša temnôt, ktorá si žiada vyrovnanie účtu - v tomto pozemskom živote aspoň úrokov. Po skúsenostiach rôznych podivných

rozladení a nočných besov som musel zvážiť, či je to skutočne Boží vôľa, čo činím, či naozaj toľko prospievam ľuďom okolo seba a sám sebe, alebo nie som len prostredníkom čohosi, čo pomáha navonok a vnútri lúpi a drancuje človeka. Skutočnú radosť som totiž nemal, ale o to viac sa mi začali páčiť napríklad havrany; až mi bolo divné, ako som s nimi náhle cítil súdržnosť, aké bratstvo. Podobný obdiv k netopierom sa skrýval ešte hlbšie. Znie to iste dosť fantasticky, či skôr ľudovo rozprávkovy, ale je tomu tak. Jednoducho - podivnosť, bizarnosť. Všetko to, o čom píšem, je vlastne objaté koloritom akejsi bizarnej podivnosti, neúplnej skutočnosti, nedostatočnosti, ba priamo nedomrlosti. Jednoducho to, čo je typické pre duchovnosť sféry, ktoré sú pre popisovaný život typické, duchovný nevkus. A uprostred toho všetkého sa človek neustále presvedčuje, že je vlastne užitočný a šťastný.

Je to smutný život, a vyslobodenie je ťažké a obtiažné, ale je počiatkom *skutočnej* radosti. To všetko sa ale týka nielen liečiteľov, ale aj ich pacientov. Môžeme pozorovať, ako sa niekedy

naponáhle, inokedy markantne, ľudia vystaveniu vplyvu liečiteľov psychicky menia; vidíme, čím platí za svoje telesné vyliečenie, či za iba pokusy vybrať sa touto cestou uzdravenia. A to hovorím o skutočných liečiteľoch, nezmieňujem sa o ich rôznych napodobeninách a šarlatánoch, u ktorých však hrozí nebezpečenstvo skôr len telesné.

V každom prípade je nutné pred touto terapeutickou oblasťou varovať a modliť sa za všetkých, ktorí jej prepadli. Ako som už uviedol, vyslobodenie je obtiažné, niekedy i dramatické, ale nie je, samozrejme, nemožné.

V tele Pravoslávnej Cirkvi, ktorá dýcha Svätým Duchom, nájde pomoc každý, kto začal činiť pokánie a neprestal dúfať. Získa tu nielen záchranu od besov, ale i plnosť radosti, lásku Christovu a spásu.

P.S. Autor bol kedysi sám ľudovým liečiteľom – psychotronikom.

preložila Jana Tomášová

Paremije, Suhubá ektenia a „Spodobi Hospodi“

Paremije

Po prokimene vo sviatočné dni sa čítajú paremije. Im predchádza vozhlas: „*Vonmem.*“

Slovo paremija (z gr. jazyka *paroimia*) znamená podobenstvo.

V cirkevnom bohoslužení sa pod týmto názvom myslia vybrané čítania zo Svätého Pisma, hlavne zo Starého Zákona, ktoré v sebe obsahujú proroctvo a predobraz pripomínanej udalosti, alebo objasňujú význam sviatku, alebo vyjadrujú pochvalu svätému, na ktorého počesť je ustanovený sviatok.

V čase ich čítania je nutné, aby sme sa myslou prenášali k týmto Bohom inšpirovaným mužom a spolu s nimi duchovnými očami videli Mesiáša, chváliac Boha za to, že tieto proroctvá sa naplnili. Ak nám paremije predstavujú ľudí zbožnosti a viery, tak tým viac my, vykúpení Christom, sa musíme teraz snažiť o získanie tejto zbožnosti a kresťanských cností.

Bývajú väčšinou 3, ale môže ich byť aj 15. V čase ich čítania kňaz sedí vedľa horného miesta.

Suhubá ektenia

Ďalej nasleduje suhubá ektenia: „*Rcem vsi ot vseja duši...*“ Nazýva sa tak preto, že za jej každou prosbou ľud odpovedá: „*Hospodi pomiluj*“ – 3 krát (okrem jej prvých dvoch prosieb). Prostredníctvom nej vyjadrujeme našu zosilnenú, nalievavú a odvážnejšiu modlitbu za všetky naše potreby.

V ektenii sú prosby za členov Cirkvi, tak za živých, ako aj za mŕtvych. Ale hlavne za

našu vlasť a jej predstaviteľov, blaženého metropolitu, vysokopreosvieteného arcibiskupa a za všetko v Christu naše bratstvo.

Modlíme sa za vojsko, blažených a večnej pamäti hodných zakladateľov sv. monastiera, alebo chrámu a za všetkých pravoslávnych skôr zosnulých otcov i bratov, tu i všade inde odpočívajúcich. Za poslanie telesného

a duchovného dobra – za milosrdenstvo, život, pokoj, zdravie, spásu, navštívenie,

prepáčenie a odpustenie hriechov služobníkov Božích, bratstva sv. monastiera, alebo chrámu. Za tým nasledujú prosby za tých, ktorí prinášajú dary, a ktorí konajú dobrodenie vo svätom a veľadôstojnom chráme, t. j. za tých, ktorí prinášajú dary pre skrášlenie a potreby chrámu, robia dobro a utešujú deti Cirkvi, ktoré trpia núdzou. Za prisluhujúcich v Cirkvi a jej synov, spievajúcich a všeobecne za všetkých prítomných v chráme a očakávajúcich od Pána veľké a hojné milosti.

Vozhlas kňaza: „*Jako milostiv i čelovikoľubec Boh jesi...*“ ukazuje na milosrdenstvo a ľudomilnosť Boha Otca i Syna, i Svätého Ducha, ktorý je Prameňom i Darcom všetkého duchovného dobra v terajšom živote i v budúcom, večnom.

„Spodobi Hospodi“

Za týmto vozhlasom nasleduje večerná modlitba, alebo pieseň zostavená z veršov rôznych Dávidových žalmov (Ž 32,22; 118,12; 118,34; 137,8; 12,4): „*Spodobi, Hospodi...*“ Tu prosíme Pána, aby sme bezhriešne strávili noc.

Z obsahu piesne vidíme, ako Cirkev aj v tomto večernom čase prosí Hospodina, aby nás učinil hodnými v tejto večernej dobe zachovať sa bez hriechu a súčasne oslavovať Jeho sväté meno. Obracajúc sa ku každej Osobe Svätej Trojice, vyprosujeme u Boha Otca – naučenie Jeho spravodlivosti, u Boha Syna – porozumenie Jeho spravodlivosti a u Boha Ducha Svätého – osvietenie Jeho spravodlivosťou. Prosíme tiež, aby Hospodin bol k nám milosrdný a nepohrdol nami, ktorí sme dielom Jeho rúk, lebo iba Jemu ako trojjedinému Bohu patrí naša chvála, pieseň i sláva naveky.

1. Sokolov, D.: Učenie o bobosluženíj pravoslavnoj Cerkvi. Minsk: izdaniye prichodskogo sovita Russkoj Cerkvi v Pariži, reprintnoje izdaniye, Belorusskij ekzarchat Moskovskoj patriarchiji, 1990, s. 34.

2. Konstantin Nikoľskij, Posobije k izučeníju ustava bogosluženija pravoslavnoj Cerkvi, Moskovskoje podvorije svjato-Uspenskogo Pskovo-pečerskogo monastyrja, Palomnik pravilo very 1995, s. 223-224.

3. Kormaník, P.: Liturgický rok v Pravoslávnej cirkvi. Prešov: PBF PU v Prešove, 1997, s. 48.

Eva – naša pramatka (rozprávania prvé)

Prvým človekom na zemi podľa Biblie bol Adam a hneď po ňom jeho manželka, Eva .Pre mňa ako pre každú kresťanskú ženu by mohla byť zaujímavá a mali by sme o nej niečo vedieť. A keďže ako každá žena som zvedavá, ponúkam Vám rozprávania o niekoľkých takýchto významných ženách z Písma. Dnešné prvé, bude práve o prvej žene na stránkach Biblie.

Eva znamená „matka všetkých ľudí“. Nebola splodená, nemala detstvo, nebola dievčaťom, a nemala sa teda čas zaľúbiť. Ocitla sa na Zemi ako hotový človek, celá osobnosť, lebo ju vytvaroval Boh. Keď vychádzam z Biblie, kde sa píše, že všetko, čo stvoril Hospodin, je dobré, aj Eva musela byť teda dobrá a ako Božie dielo aj krásna. „Nie z krvi, ani z telesnej žiadosti, ani z vôle muža, ale z Boha“ bola stvorená (Jn 1, 13), preto bez obáv môžem zdôrazniť, že bola krásna. Jej krása sa prejavila v tom, že bez námietok sa nechala viesť Bohom k Adamovi. S úctou prijala svoje postavenie, to ktoré jej prideliť Boh – po boku svojho manžela. A v tom je pravá krása ženy, keď príjme svoju úlohu v živote. Každá z nás vie, že sme akési

pokojnejšie a ako tvrdia muži aj krajšie, keď sa nevzpierame materstvu, rodinnému životu a obetavosti, ktorú žena dostala od Boha. Keď to pekne včleníme do svojho života, keď sa naučíme chápať to, čo ja stále nechápem, a to že my stíhame desať vecí naraz, chlapi niekedy ani jednu, vtedy sme spokojné a cítime sa plnohodnotné.

Nech sa na to pozriem akokoľvek, musím priznať, že Eva bola aj zbožná. Dôkaz je v Biblii v rozhovore s hadom: "Či naozaj riekol Boh: Nesmiete jesť zo žiadneho rajskeho stromu?" Eva ho opravila: „Z ovocia rajských stromov smieme jesť, ale o ovocí stromu, ktorý je v strede raja, riekol Boh: nejedzte z neho ani sa ho nedotknite, aby ste nezomreli!"(1M 3, 1 – 4). Bola inteligentná a preto musel diabol zvoliť lešť, aby ju oklamal. Žila v bytostnom spojení so svojím mužom a poznala ho vo všetkom. Bola mu

plnohodnotnou partnerkou, jeho polovičkou. Pomenovala všetky svoje deti. A v tých menách je jej osobnosť, aj určitá predtucha. Nemôžem teda povedať, že nebola bystrá a bohabojná. Ale práve jej veľká túžba po hlbokom poznaní Boha až zvedavosť ju priviedla k hriechu. A samota. Veľmi často v samote, v nedobrovoľnej samote konáme bez premýšľania. Koľko žien, keď ostáva bez manžela mesiac, kým on zarába v cudzine, podľahne pokušeniu samoty. A koľko mužov?

E*va je prvá, ktorá zhrešila. Bola bystrá, pokorná, zbožná a predsa zhrešila. Ale je to tak, že satan nepokúša tých, ktorí sú mimo obecnstvo s Bohom. Jej snaha podobať sa Bohu sa rozplynula v okamihu, keď začala s diablom vyjednávať. Je to veľmi nebezpečné. V takomto rozhovore dokážu vyhrať a nedajú sa oklamať, len skutočne duchovne vyspelé osobnosti - svätí. A Eva ešte zďaleka takou nebola. A potom do hriechu „namočila“ aj Adama. To je slabosť žien – zviešť muža. Automaticky sa narúša vzťah medzi nimi oboma a následne, keď sa schovajú pred Hospodinom, aj spoločenstvo s Ním. Mnohé ženy túžia po láske muža, ale ako často ju cítia a môžu prežiť? Žena musí o lásku prosieť, ale mužovi sa jej dostáva neustále. A nielen od manželky, ale aj od matky a sestry.*

K*ed' po vyhnaní z raja porodí prvorodeného syna, pomenuje ho Kain, lebo ho nadobudla od Hospodina. Uvedomuje si, že dieťa je dar, ale ako neskôr pochopí, môže byť aj bolesťou. Na deťoch sa nám prejavuje naša minulosť, dobrá, či zlá. Naše deti nesú nielen naše vlastnosti a gény, ale aj naše hriechy. A veľké trápenie rodičov je, keď sa dieťa nevydarí.*

P*ri pomenovaní druhého syna v nej bola akási predtucha. Ábel znamená smútok, márnosť alebo dych. Tá predtucha ako veľa ženských predtúch bola pravdivá. Ženy sú často prezieravejšie a aj lepšie veriace ako muži. Je to ich výsada. Dar.*

N*apriek všetkému, čo Eva najčastejšie pre svet znamená, je našou skutočnou pramatkou a na stránkach knihy Genesis nám necháva odkaz: „Urobte to lepšie, ako som to urobila ja. Ak ste sklamali, kajajte sa spolu so mnou“.*

Najhorší nie je hriech, ale ak sa nedáme na pokánie. Bez skutočnej ľútosti a bázne Božej nie sme schopní napredovať k Najvyššiemu.

Použitá literatúra:

Biblické ženy, Postavy Starej zmluvy, 1988.

Ellen G. Whiteová: Dráma vekov, časť 1. – Patriarchovia a proroci, Advent Orion s. r. o., Martin, 1995.

Biblia, Evanjelická cirkev a. v. v ČSSR, Liptovský Mikuláš, 1978.

Nehanbiť sa vyznať Christa

Človek – kresťan, ktorý chce žiť podľa Božích prikázaní sa v dnešnej dobe cíti zvláštne, pretože môže byť považovaný za čudného, alebo dokonca za blázna. Veci, ktoré sú normálne, sa začali považovať za nenormálne a naopak.

Pre pravoslávneho kresťana by malo byť úplne prirodzené prežehnať sa, či už pred jedením, alebo po jedení, pred prácou, alebo po práci, pred učením, alebo po učení, pred cestou atď. Znamenie kríža je neodmysliteľnou súčasťou v živote pravoslávneho kresťana. Ale iné si o tom, žiaľ, myslia ľudia, ktorých každodenne stretávame či už na ulici, v práci, v obchode atď. Aj oni sa pokladajú za kresťanov, ale vraj to s vierou „neprehávajú“ tak ako my. Keď nás vidia prežehnať sa, nechápavo krútia hlavou a rozmyšľajú, či sme neprišli z iného sveta. Poučujú nás, že to sa už v dnešnej dobe „nenosí“, to už nie je v móde, to už nie je „in“. A aká je naša reakcia? Buď nás to zmetie a tak sa prežehnávame len vtedy, keď nás nikto nevidí. Alebo sa prestaneme prežehnávať na verejnosti úplne, alebo sa prežehnávame naďalej a pohľady okoloidúcich si prestaneme všímať. Samozrejme, že posledné riešenie je to správne, pretože v Biblii sa píše, že ktokoľvek vyzná Christa pred ľuďmi, toho i Christos vyzná pred Bohom. Položme si otázku, nie je takéto prežehnanie sa na verejnosti vyznaním Christa? Áno je, my sa nemáme za čo hanbiť! Problém je v tom, že niektorí z nás sa chceme viac páčiť ľuďom ako Bohu. Zaujíma nás, čo si o nás ľudia myslia, chceme, aby nás ľudia uznávali a mali nás radi. Radšej sa neprežehnáme, ak by to malo zmeniť mienku o nás. Ale to nie je vôbec kresťanské,

ved' v tom prípade sa hanbíme za Christa! Je niečo horšie? Jediné, za čo sa máme hanbiť, sú len a len naše hriechy.

Pravda je taká, že dnešná doba je zvrátená. Skupinka mladých teenegerov, ktorí vychádzajú zo základnej školy, nadávajú ako pohania, ale nad tým sa pozastaví už málokto. Pentagramy sa blyštia na krkoch mladých dievčat, na obočí samé piersingy, tetovanie, vlasy so všetkými farbami sveta, na to sa drvivá väčšina pozerá s úsmevom na perách....Ale keď človek príde do autobusu a prežehná sa, tak to sa celý autobus otáča a nechápavo pozerá. Pred pár rokmi som sa s Božou pomocou dostala do Počajeva, do krásneho monastiera na Ukrajine. Niečo mi odtiaľ utkveto v hlave. Tam sa človek mohol žehnať aj celý deň, nikto si ho nevšímal, pretože je to tam bežné, dokonca by som povedala, očakávané. Tam je radosť sa prežehnáť, žehná sa tam každý. Je to ako keby iný svet, ktorý sa od tohto sveta, kde žijeme, diametrálne líši.

No to, že žijeme v nepravoslávnej krajine, to nás nesmie odradiť. Ak nás kvôli tomu naši známi, priatelia a susedia začnú považovať za bláznov, tešme sa. Nebojme sa vydávať svedectvo o Pravde, staňme sa aj vďaka prežehnaniu sa bláznami pre Christa.

Jana Tomášová

Prepodobný Lavrentij Černigovskij (1868-1950) o našej dobe a prichádzajúcom Antichristovi (pokračovanie)

Zmysel Božieho dopustenia

Na otázku duchovných detí, že je ťažké žiť, niečo jesť, mať unylosť (melanchóliu), schiarchimandrita Lavrentij Černigovskij odpovedal:

Modlitba a práca všetko prekonajú a vedú do Nebeského
Kráľovstva!

Ešte pred revolúciou (1917) otec Lavrentij hovoril, že bude taký

čas, keď v dôsledku nesprávneho použitia bohatstva všetko zoberú a rozpredajú lacno. A to

všetko preto, že bohatí ľudia zabudli na potreby chudobných a nič neurobili pre milosrdenstvo (k biednym).

Ešte ctihodný Lavrentij hovoril o prvých päťročniciach, že všetko vyrobené a postavené v kresťanske sviatky bude zbúrané!

A poslednú (druhú svetovú vojnu) vysvetlil otec Lavrentij takto:

Pán Boh rukami Hitlera zničil u nás (na Svätej Rusi), čo sa vybudovali na nedeľné a cirkevné sviatky! Prvá svetová vojna bola dopustená Bohom kvôli pokániu, a druhá svetová vojna - pre zničenie a vykynoženie!

Strašné časy

- Krátko pred začatím vlády Antichrista sa zatvorené chrámy budú opravovať a vybavovať, a to nielen vonku, ale aj vnútri. Chrámy ako aj kostolné veže budú mať zlaté kupoly, a po dokončení hlavného chrámu (v Jeruzaleme), príde čas vlády Antichrista. Modlite sa, aby nám Pán predĺžil tento náš čas na posilnenie: čakajú nás strašné časy. Opravy chrámov bude pokračovať až do samej korunovácie Antichrista, aj u nás budeme mať nebývalú krásu, - hovoril starec Lavrentij

Černigovskij.

- A vidíte, ako sa to všetka táto zrada pripravuje? - pokračoval so slzami báťuška. - Všetky chrámy budú v najväčšom lesku a rozkvetu, ako nikdy predtým, ale chodiť do tých chrámov sa nebude dať, pretože sa tam nebude prinášať Nekrvavá Obeť Isusa Christaa. Rozumejte: chrámy budú, ale pravoslávni (ortodoxní) kresťania ich nebudú môcť navštevovať, pretože tam bude všetko "satanské zhromaždenia" (Zjavenie 2, 9)! Opakujem ešte raz, že nebude možné chodiť do týchto chrámov: blahodati (Božej milosti) v nich nebude!

Prepodobný o Antichristovi

Antichrist bude korunovaný ako cár v jeruzalemskom nádhernom prestavanom chráme za účasti ruských duchovných ako aj samého patriarchu Rusi. Bude voľný vstup a výstup z Jeruzalema pre každého jedného človeka, ale potom sa skutočne snažte tam nechodiť, pretože všetko bude urobené pre to, aby "preľstil" (Mt 24, 24)! Antichrist príde z

márnotratnej imaginárnej panny, židovky z dvanástej generácie smilstva. On bude veľmi vyškolený vo všetkých diabolských trikoch a bude konať falošné znamenia. Bude ho počuť a vidieť celý svet! Svojich ľudí on bude označovať "pečaťou" Satana, on bude nenávidieť pravoslávnu Rus, - povedal o budúcnosti svätý starec Lavrentij Černigovskij.

Jednému diakonovi, ktorý je stále ešte nažive, ale už je starý, otec Lavrentij povedal úprimne: - Ty sa dožiješ doby, keď bude Antichrist! Neboj sa a povedz všetkým, že je to - on, a nie je sa čoho báť! Bude vojna, a kde sa ona uskutoční, tam ľudí nebude! A pred tým Pán pošle slabým ľuďom ľahké choroby, a oni zomrú, ale keď bude Antichrist, tak smrti už nebude. Tretia svetová vojna už nebude kvôli pokániu, ale kvôli zničeniu. A duchovne najsilnejších ponechá Pán na stretnutie s Ním (pri Jeho druhom príchode).

Hlavný "mierotvorca"

Prepodobný starec Lavrentij Černigovskij často hovoril o Antichristovi:

- Príde čas, keď sa bude bojovať, bojovať a vojna vypukne po celom svete. A v jej najkrajnejšom momente si povedia: poďme si vybrať jedného cára pre celý svet. A vyberú si! Antichrista budú voliť ako celosvetového cára (vládcu) a hlavného "mierotvorcu" na zemi. Je potrebné načúvať pozorne a byť opatrný! Keď sa bude hlasovať iba za jediného na celom svete, vedzte, že je to už on, a že hlasovať nemožno!

Z najhlbšej (pekelnéj) priepasti

Svojim duchovným deťom otec Lavrentij hovoril, že v posledných časoch sa na Zemi otvorí (pekelná) hlbina, a že "sirky", ako nazýval besov (démonov) duchovný otec, všetci povyliezajú a budú v ľuďoch, ktorí sa nebudú ani krstiť, ani modliť, ale budú sa len zabíjať navzájom.

"Sirky" budú mať tento záujem: čím viac ľudí oklamať týmto hriechom (vraždy). Sám Satan, vyjdúc z (pekelnéj) priepasti, vojde (posadne) dvanásťročného chlapca, ktorý sa neskôr stane

Antichristom, hlavným vrahom ľudských duší.

Všetky slová - pravdivé!

Báťuška Lavrentij, sediac v chóre, hovoril o poslednej dobe, o konci tohto sveta, o podrobnostiach svetlovlády Antichrista nad tými, ktorí odpadli od Boha ... Ale kňazi Nikefor, Grigorij a Vasilij Ganzin namietali voči otcovi Lavrentijovi, že on ešte aj inak a odlišne o tomto hovoril. A on im odpovedal:

- Otcovia a bratia, vy jedno nepoznáte a nechápete, že ja hovorím nie iba ohľadom svätej Rusi, ale aj pre celý svet! Všetky moje slová o budúcich udalostiach sú pravdivé, pretože mi ich odkryl z Božej blahodati (milosti) Duch Svätý.

Na krátky čas

Schiarhimandrita Teofan líčil, ako duchovný otec Lavrentij s úsmevom radostne hovoril:

- Ruský ľud bude robiť pokánie zo smrteľných hriechov: že pozvolili židovskej neprávosti v Rusku, nedokázali ochrániť Božieho Pomazaného Cára, pravoslávne chrámy a monastiere (kláštory), ako aj všetko sväté na Rusi. Opustili oddanosť a lásku a osvojili si démonické zlo. Ale bude tam výbuch (pravoslávnej) duchovnosti! A

Rusko, spoločne so všetkými slovanskými národmi, na Zemi vytvorí mocnú ríšu. Vládnúť jej bude Bohom pomazaný pravoslávny cár. Vďaka nemu v Rusku zmiznú všetky rozkoly a herézy (bludy). Prenasledovania svätej Pravoslávnej Cirkvi nebude. Pán sa zmiluje nad Svätou Rusou za to, že v nej bola hrozná predantichristova doba. Ruského pravoslávneho Cára-Samovládca sa bude báť aj sám Antichrist. A všetky ostatné krajiny, s výnimkou Ruska a slovanských krajín, budú pod nadvládou Antichrista a okúsia všetky hrôzy a utrpenia, ktoré sú opísané vo Svätom Písme. V Rusku bude prosperita viery a jasanie (radovanie sa), ale len na krátku dobu, pretože Sudca (Pán Isus Christos) príde súdiť živých i mŕtvych.

APOFTHEGMATA

výroky a príbehy púštnych otcov

O umení rozlišovať

Nejakí bratia prišli za abbom Antóniom, aby mu povedali o nejakých zjaveniach, ktoré mali a aby sa od neho dozvedeli, či sú pravé, alebo od démonov. Mali osla, ale cestou im zdochol. Keď potom prišli k tomu starcovi, predbehol ich otázkou: „Ako ten malý oslík na ceste umrel?“ A oni na to: „Odkiaľ to vieš, abba?“ On odpovedal: „Démoni mi to ukázali.“ A oni povedali: „A my sme sa ťa prišli spýtať, pretože mávame zjavenia, a často bývajú i pravdivé, tak aby sme sa snád' nenechali zviest'.“

A tak ich starec na príklade tohto osla uistil, že zjavenia sú od démonov.

Jeden človek lovil na púšti divoké zvieratá. Uvidel abbu Antónija, ako žartuje s bratmi a pohoršilo ho to. Starec ho chcel uistiť, že je potrebné sa s bratmi čas od času stretnúť a vraví mu: „Prilož si na luk strelu a napni ho.“ On to urobil.“ Zase mu povedal: „Napni ho viac.“ A on ho napol. A zas mu povedal: „Napni!“ Ale ten lovec povedal: „Keď luk napnem príliš, zlomí sa.“ Abba Antónius povedal: „Tak je to i pri Božom diele. Ak bratom príliš prepíname, skôr sa polámu. Je preto potrebné sa čas od času s nimi stretávať.“ Keď to lovec počul, naplnila ho ľútosť a odišiel od starca s veľkým duchovným prospechom. I bratia dostali veľkú posilu a odišli na svoje miesto.

Jeden brat povedal abbovi Antóniovi: „Pomodli sa za mňa.“ A starec mu povedal: „Nezľutujem sa nad tebou ani ja, ani Boh, ak sa ty nezľutuješ sám nad sebou a nenájdeš zaľúbenie v Bohu.“

Ešte abba Antónius povedal: „Boh na toto pokolenie nedopúšťa také boje s nepriateľom ako za starých čias. Vie totiž, že sú to slabí ľudia a nevydržali by.“

Brat sa spýtal abbu Arsenia: „Prečo niektorí dobrí ľudia, keď umierajú, upadajú do veľkých útrap a sú bití?“ A starec odpovedal: „Aby tu boli ako keby presolení a tam prišli čisti.“

O abbovi Agathónovi hovorili, ako sa niektorí ľudia dopočuli, že má veľké umenie rozlišovať a prišli k nemu. Chceli ho vyskúšať, či sa vie hnevať a tak mu povedali: „Ty si Agathón? Počuli sme o tebe, že si smilník a pyšný človek.“ On im odpovedal: „Áno, som.“ Potom sa ho spýtali: „Ty si Agathón? Ten mnohovravný a ohovárač?“ On im odpovedal: „To som.“ A zase mu povedali: „Ty si ten heretik Agathón?“ On im odpovedal: „Heretik nie som.“ A spýtali sa ho: „Povedz nám, prečo si nepovedal nič na tie veci, čo sme o tebe hovorili, ale označenie heretik neznesieš?“ On im povedal: „To prvé si prisvojujem, pretože je to prospešné pre moju dušu, ale nechaj si hovoriť, že som heretik, to znamená odlúčenie od môjho Boha a ja nechcem byť od svojho Boha odlúčený.“ Keď to počuli, podivili sa nad jeho rozlišovaním a odišli povzbudení.

Spýtali sa abbu Athanasia: „Ako je Syn rovný Otcovi?“ A on im odpovedal: „Ako v dvoch očiach je jeden zrak.“

Abba Daniel vravel: „nakol'ko sa vz máha telo, toľko chradne duša. Nakol'ko chradne telo, toľko sa vz máha duša.“

Brat sa spýtal Abbu Jozefa: „Čo mám urobiť? Nedokážem totiž ani znieť trápenie, ani pracovať, ani preukazovať lásku.“ Starec mu povedal: „Ak nič z toho nedokážeš urobiť, zachovaj aspoň čisté svedomie voči blížnemu, zdržiavaj sa všetkého zlého a spasiš sa, pretože Boh hľadá dušu bez hriechu.“

Abba Isidóros povedal: „Ak sa cvičíte v askéze správne, nev

Básnické okienko- okno do duše človeka

a z mládenca sa stane starec.

Rozlúčka

Do očí sa mi slza tlačí,

keď sa s vami v duchu lúčim.

Moji drahí, najdrahší,

povolal si vás k Sebe Najvyšší.

A vy? Nečakane ste odišli,

do hrobu zložili svoje kosti.

Duša telo opustila

a pred Boha predstúpila.

Život rýchlo uletí,

pred očami nám rastú deti.

Z dieťaťa vyrastie mládenec

Verím, že sa v nebi radujete

a na nás živých spomínate.

Ja myslím zase na vás,

spomienka bolí najviac.

Už viac sa s vami nestretnem,
to ja veľmi dobre viem,
V tomto svete už isto nie,
prežili ste tu radosť aj trápenie.

No vo večnosti vás vidieť chcem,
tam nie je noc ani deň.

Na veky sa chcem s vami radovať
Boha spolu velebiť a oslavovať.

Ešte raz vás tak vrúcne postíškať...
Oplatí sa žiť a milovať.

Ďakujem za vašu lásku a dobrotu,
Bože, pomôž mi zahnať smútok i
clivotu.

Spoved'

Po spovedi sa mi uľaví,

svedomie sa napraví.

Kameň zo srdca padá,
Bože, ako ťa mám rada!

Stále tie isté hriechy opakujem,
blížneho ako seba nemilujem.
Prázdnoslovie narastá,
viem, zlato je mať zatvorené ústa.

No zlo pamätám, iným závidím,
seba lepšou vidím.
Ach, toľko je vo mne slabostí,
veľa pýchy a hrdosti.

Jediné, čo mi pomôže,
je milosrdenstvo Božie.
Veď Boh Láska je!
A to ma upokojuje.

Bože, odpusť mi všetky hriechy,
Tvoje Telo a Krv sú moje lieky.
Chrám Boží je nemocnica,
a balzamom na dušu spovednica.

J.T.

POSMRTNÁ SPOMIENKA

Juraja Tajboša, nášho drahého brata

v Christu, som spoznala pred pár rokmi, v čase, keď som sa stala pravoslávnu kresťankou.

Aký to bol človek? Dobrosrdečný, milý, láskavý a úctivý. A aký to bol kresťan? Veľmi rád navštevoval chrám, či už v Banskej Bystrici, vo Zvolene, alebo na Šumiaci, obsluhoval pri slúžení a zaúčal iných. Rád sa modlil a statočne si niesol svoj kríž, ktorý nebol ľahký. Miloval pravoslávnu Cirkev, bola mu Matkou a my mladší sme mu boli ako jeho vlastné deti. Tak zneli aj jeho slová, keď sme ho poslednýkrát navštívili v nemocnici. Vtedy sme ani len netušili, že to bude naše posledné stretnutie, pretože Juraj sa cítil dobre, bol spokojný a vysmiaty. Veľmi sme si priali, aby sa uzdravil. No iná bola Božia vôľa ako naša. Prišiel čas jeho odchodu a všemohúci Boh si ho povolal k Sebe. Zomrel 24. februára 2010 vo veku 58 rokov. Pohreb mal vo svojej rodnej dedine na Šumiaci, pochovávali ho d. o. Mitrík a d. o. Ignacik a prišlo sa s ním rozlúčiť veľa ľudí.

Upokoj, Pane, dušu svojho zosnulého služobníka Juraja na mieste, kde nie je bolesť, ani plač, ani trápenie, ale nekonečná radosť!

Jana Tomášová a ostatná smútiaca duchovná rodina

OZNAM

Pravoslávna Cirkev oznamuje všetkým, že sväté Liturgie sa v Banskej Bystrici a vo Zvolene konajú striedavo: jednu nedeľu v Banskej Bystrici v náhradných priestoroch v Agentúre sociálnych služieb na Ulici 9. mája č. 74 (bývalé detské jasle) so začiatkom o 9:30 hodine. Ďalšiu nedeľu vo Zvolene v kaplnke zvolenského zámku o 10 hodine. Ďalej vám oznamujeme, že sa vo vojenskej kaplnke vo Zvolene slúžia sviatočné večere, utrene a sväté Liturgie. Podrobnejšie informácie dostanete na telefónnom čísle: 0903 170 583. Tešíme sa na vašu účasť. Christos medzi nami!

Zodpovedná:

Redaktorka: Mgr. Jana Tomášová, Jesenského 16, 974 01 Banská Bystrica, e-mail: jankasom@szm.sk, www.pravoslavie.sk

